

Силабус курсу

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань - 12

Спеціальність - 051 Економіка

Освітньо-професійна програма - «Економічна кібернетика»

Рік навчання: 4

Семестр: 7

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. е. н., доцент **БАШУЦЬКА Оксана Степанівна**

Контактна інформація

o.bashutska@gmail.com

Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є моделювання конфліктних ситуацій за допомогою теорії раціонального вибору та теорії ігор. Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами інструментами теорії раціонального вибору, що застосовуються для вирішення конфліктів, а саме, моделюванням конфліктних ситуацій з метою пошуку позитивно-синергетичних результатів. Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із загальними положеннями теорії раціонального вибору та перспективами її застосування при дослідженні суспільно-економічних процесів та в теорії економічних відносин.

У результаті вивчення дисципліни «Управління конфліктами» студенти повинні вміти: моделювати конфліктні ситуації та презентувати їх у матричній чи графічній формі; знаходити точки рівноваги декількома способами та надавати рекомендації учасникам конфлікту щодо ефективних шляхів їх розв'язання; володіти моделюванням метаігор з двома розширеннями; застосовувати інструменти теорії раціонального вибору та теорії ігор для аналізу актуальних конфліктів сьогодення.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1. Загальні положення та складові теорії раціонального вибору.	Сформулювати уявлення студентів про теорію раціонального вибору та її компоненти. З'ясувати перспективи застосування теорії раціонального вибору.	усне опитування, тестування

6 / 2	2. Теорія ігор як основний інструмент моделювання стратегічних відносин для теорії раціонального вибору	Ознайомлення студентів з теорією ігор як головним інструментом моделювання конфліктних ситуацій в рамках теорії раціонального вибору. З'ясувати: основні поняття теорії ігор; визначення гри; класифікації ігор. Формальне представлення ігор. Принципи розв'язування матричних антагоністичних ігор. Розв'язування матричних антагоністичних ігор.	усне опитування, тестування
6 / 2	3. Класичні моделі конфліктів в теорії ігор та особливості застосування різних критеріїв пошуку точки еквілібріуму	Володіти теорією аналізу та вирішення конфліктів (ТАВК) Н. Фрезера та К. Хайпеля. Вміти будувати графічну модель вирішення конфліктів (ГМВК)	усне опитування, тестування
6 / 2	4. Теорія метаігор.	Ознайомлення студентів з принципами моделювання конфліктів та різними способами пошуку «точки еквілібріуму»; аналіз типових конфліктних моделей, таких як «Дилема в'язнів», «Гра гарантій», «Півні», «Морське полювання», «Печиво», «Родинна суперечка» та інші	усне опитування, тестування
6 / 4	5. Алгоритми управління конфліктом	Обґрунтувати евристичну цінність та можливості застосування даних моделей для вирішення конфліктних ситуацій в економічній, політичній, правовій та інших сферах.	усне опитування, тестування
4 / 2	6. Методи знаходження рішень для гри в нормальній формі.	Сформулювати вміння знаходити рішення для гри в нормальній формі (максимінна рівновага; рівновага в домінантних стратегіях; метод знаходження рівноваги Неша; метод знаходження оптимуму Паретто; метод знаходження рівноваги Стакелберга; метод знаходження змішаних стратегій.)	усне опитування, тестування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Кулик В. В. Моделі та механізми управління соціально-економічними системами в умовах ризику й невизначеності / В. В. Кулик // Проблеми економіки. – 2021. – № 3. – С. 65–72.
2. Петрушенко М. М. Теорія ігор у соціально-економічному моделюванні: новітні підходи / М. М. Петрушенко // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2023. – № 2. – С. 50–59.
3. Шевченко Г. М. Оптимізаційні підходи до моделювання конфліктів економічних інтересів / Г. М. Шевченко // Економічний простір. – 2024. – № 183. – С. 112–120.
4. Боярчук О. І. Агент-орієнтоване моделювання поведінки економічних суб'єктів у конфліктних умовах / О. І. Боярчук // Економіка та держава. – 2022. – № 11. – С. 45–50.
5. Романюк С. А. Поведінкові аспекти прийняття рішень у конфліктних ситуаціях / С. А. Романюк // Вісник економічної науки України. – 2021. – № 2. – С. 72–79.
6. Шалієвська Л. І. Соціально-економічні конфлікти у пенсійній системі: моделі та сценарії реформування / Л. І. Шалієвська // Фінанси України. – 2024. – № 6. – С. 98–107.
7. Буряк А. В. Управління конфліктами у цифровій економіці: системний підхід / А. В. Буряк // Економіка і прогнозування. – 2022. – № 4. – С. 80–88.
8. Гриценко Л. Л. Моделювання динаміки соціально-економічних систем із конфліктними цілями / Л. Л. Гриценко // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2020. – № 3. – С. 38–46.
9. Новікова О. Ф. Економічна безпека і конфлікти інтересів у системі публічних фінансів / О. Ф. Новікова // Економіка та прогнозування. – 2021. – № 1. – С. 93–102.
10. Амоша О. І. Соціальна напруга й конфлікти на ринку праці в умовах воєнної економіки / О. І. Амоша // Проблеми економіки. – 2023. – № 5. – С. 6–15.
11. Tadelis S. Game Theory: An Introduction. – 2nd ed. – Princeton: Princeton University Press, 2021. – 416 p.
12. Fisher R., Ury W., Patton B. Getting to Yes: Negotiating Agreement Without Giving In. – Updated ed. – New York: Penguin Books, 2020. – 256 p.
13. Axelrod R. The Evolution of Cooperation. – Revised ed. – New York: Basic Books, 2022. – 352 p.
14. Macy M. W., Flache A. Digital Models of Cooperation and Conflict in Socio-Economic Systems // Annual Review of Sociology. – 2023. – Vol. 49. – P. 145–166.

Політика оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота
Визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих на практичних заняттях	Підсумкова контрольна робота, яка охоплює всі теми	Визначається як оцінка, отримана за виконання завдання під час тренінгу	Визначається як оцінка, отримана за виконання завдання самостійної роботи

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
F X	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом